

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 32 0 Rs 407901 24 Rev
Sarajevo, 10.04.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Emine Hulusija, kao predsjednice vijeća, Josipa Vukovića i Zlate Džafić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja A. M., zastupanog po punomoćnicima Edinu I. Hodžiću, advokatu iz Tuzle, Kenanu Elezoviću i Mirzi Dževdetbegoviću, advokatima iz Zajedničke advokatske kancelarije „Kenan Elezović i Mirza Dževdetbegović“ iz Tuzle, protiv tuženog Tuzlanski kanton, zastupanog po Kantonalnom pravobranilaštvu Tuzlanskog kantona, radi poništenja akta tuženog i potraživanja iz radnog odnosa, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Tuzli broj: 32 0 Rs 407901 23 Rsž od 13.12.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.04.2025. godine, donio je:

P R E S U D U

Revizija se dopušta, usvaja, pobijana presuda preinačava tako da se odbija žalba tuženog i prvostepena presuda potvrđuje.

Obavezuje se tuženi da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.263,60 KM u roku od 15 dana od dana prijema presude.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 Rs 407901 21 Rs od 27.12.2022. godine, stav I izreke, utvrđeno je da je nezakonito Rješenje o razrješenju direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona broj 02/1-30-19982/21 od 15.06.2021. godine i Odluka po prigovoru na Rješenje o razrješenju direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove broj 02/1-30-19982-1/21 od 06.07.2021. godine, te se iste poništavaju, pa se dosljedno tome obavezuje tuženi Tuzlanski kanton -Vlada Tuzlanskog kantona da tužitelja A. M. vrati na radno mjesto-poziciju Direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona i uspostavi mu sva prava po osnovu Rješenja o imenovanju direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove broj 02/1-30-27588/20 od 01.09.2020. godine, u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja.

Stavom drugim izreke prvostepene presude, obavezan je tuženi Tuzlanski kanton da tužiocu A. M. na ime naknade plaće za period od 16.06.2021. godine do 14.11.2021. godine isplati ukupan novčani iznos od 11.872,87 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.12.2021. godine pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja.

Stavom trećim izreke prvostepene presude, obavezan je tuženi Tuzlanski kanton da tužiocu A. M. na ime naknade plaće za period od 16.06.2021. godine do 14.11.2021. godine isplati ukupan novčani iznos od 11.872,87 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.12.2021. godine pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja.

Stavom četvrtim izreke prvostepene presude, obavezan je tuženi Tuzlanski kanton da tužiocu A. M. na ime naknade štete zbog izgubljene dobiti za period od 15.11.2021. godine do 31.05.2022. godine isplati iznos od 3.692,36 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.06.2022 godine, pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja, dok je višak zahtjeva tužioca za naknadu štete zbog izgubljene dobiti preko dosuđenog do potraživanog iznosa od 4.102,65 KM, kao i zahtjev za naknadu zakonskih kamata na taj iznos, odbijen kao neosnovan.

Stavom petim izreke prvostepene presude, obavezan je tuženi Tuzlanski kanton da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.351,40 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude pa do konačne isplate, u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja.

Stavom šestim izreke prvostepene presude, odbijen je kao neosnovan zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj: 32 0 Rs 407901 23 Rsž od 13.12.2023. godine žalba tuženog je uvažena, prvostepena presuda preinačena i tužitelj odbijen sa tužbenim zahtjevom u cijelosti, te tužitelj obavezan da tuženom na ime naknade troškova cijelog postupka isplatiti iznos od 4.320,00 KM, u roku do 15 dana, počev od dana dosatavljanja prepisa presude tužitelju. Tužitelj je odbijen sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

Protiv drugostepene presude, reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači na način da se u cijelosti odbije žalba tuženog i potvrdi prvostepena presuda, te tuženi obaveže na naknadu troškova parničnog postupka, uvećane za iznos troškova sastava revizije.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbaci, uz naknadu troškova sastava odgovora na reviziju iznos od 360,20 KM.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – dalje: ZPP), ovaj revizijski sud je odlučio:

Revizija je dopuštena i osnovana.

Prema odredbi člana 237. stav 4. ZPP u slučajevima u kojima reviziju ne mogu podnijeti prema odredbi stava 2. toga člana, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostepene presude ako odluka u sporu zavisi od rješenja nekog materijalno-pravnog ili procesno – pravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njenoj primjeni.

Prema odredbi stava 5. toga člana u reviziji iz člana 237. stav 4. ZPP stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primijene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Navedene pretpostavke iz člana 237. stav 5. ZPP moraju biti kumulativno ispunjene, pa u slučaju da nije ispunjena bilo koja od navedenih pretpostavki revizija nije dozvoljena.

Tužitelj je u reviziji naznačio pravno pitanje koje glasi:

1. „Da li preispitivanje odluka Vlade Tuzlanskog kantona i Skupštine Tuzlanskog kantona predstavlja spor pune jurisdikcije i da li neusvajanje izvještaja o radu predstavlja valjan razlog za razrješenje direktora sa njihovih pozicija ? “

Vezano za razloge važnosti navedenog pitanja, u smislu odredbe člana 237. stav 4. ZPP, tužitelj ukazuje da je odluka drugostepenog suda u suprotnosti sa izraženim pravnim stavom ovog suda koji je u identičnoj činjeničnoj i pravnoj situaciji zauzet u presudi broj: 32 0 Rs 375993 23 Rev od 16.01.2024. godine. U ovoj presudi zauzet je stav u vezi postavljenog pravnog pitanja i to da bez mogućnosti preispitivanja odluka Vlade Tuzlanskog kantona i Skupštine Tuzlanskog kantona o postojanju opravdanih razloga za ne prihvatanje izvještaja zbog lošeg poslovanja inspekcije, a što je dovelo do razrješenja direktora, tužitelj ne može ni ostvarivati pravo na efikasnu sudsku zaštitu i zbog toga je sud stava se radi o sporu pune jurisdikcije.

Iz navedenih razloga postavljeno pravno pitanje važno je za osiguranje jedinstvene primijene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni iz razloga što je pobijana odluka u suprotnosti s pravnim shvaćanjem ovog suda zauzetom u vezi prava razriješenih direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona na sudsku zaštitu zbog nezakonitog razrješenju sa pozicije direktora uprave.

Prema odredbi člana 241. stav 2. ZPP u povodu revizije iz člana 237. stav 3. toga zakona revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U toku postupka nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužitelj rješenjem Vlade Tuzlanskog kantona od 01.09.2020. godine imenovan za direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona na period od 5 godina počev od 01.09.2020. godine, da je rješenjem Vlade TK od 15.06.2021. godine tužitelj razriješen dužnosti direktora zbog ostvarenog lošeg poslovnog rezultata, da je u obrazloženju rješenja navedeno da Vlada TK nije prihvatila izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period 01.01.-31.12.2020. godine, da izvještaj o radu za 2020. godinu nije prihvatila ni Skupština kantona, da se rješenje o razrješenju zasniva na članu 2. tačka b) i članu 3. stav 3. Odluke Vlade („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 14/18), da je u izvještaju o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period 01.01. do 31.12.2020 godine navedeno da je prebačen plan poslovanja za 28,0%.

Prvostepeni sud je usvojio postavljeni tužbeni zahtjev tužitelja rukovodeći se time da se sa sigurnošću ne može utvrditi u čemu je bio loš rad tužitelja i Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona u posmatranom izvještajnom periodu, kod nesporne

činjenice da iz Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za period od 01.01.-31.12.2020. godine proizilazi da je Uprava prebacila plan poslovanja za 28,6 %, a u izvještajnom periodu je tužitelj vršio dužnost direktora Uprave samo 4 mjeseca za koje vrijeme nije bilo primjedbi na njegov rad niti na rad Uprave.

Nadalje je navedeno da iz transkripta sa sjednica nadležnih organa za razrješenje tužitelja prije isteka mandata se ne vidi da je razmatrana osnovanost prijedloga za donošenje akta o razrješenju, odnosno da ne proizilaze loši rezultati niti bilo koji propust tužitelja koji bi za sobom povlačio bilo kakvu njegovu odgovornost za loš rad Uprave za inspekcijske poslove u posmatranom periodu. Takva, po ocjeni prvostepenog suda, nepotkrijepljena, proizvoljna i paušalna ocjena se proteže i u aktima Vlade tuženog iz tačke I tužbenog zahtjeva, kojim se, u suštini samo ponavljaju ranije unaprijed utvrđeni stavovi organa i tijela tuženog, bez upuštanja u suštinu problema i istaknutih prigovora tužiteljske strane.

Drugostepeni sud je preinačio prvostepenu presudu i u cijelosti odbio tužitelja sa tužbenim zahtjevom rukovodeći se time da se u konkretnom slučaju ne radi o sporu pune jurisdikcije, da se prvostepeni sud nije mogao upuštati u ocjenu da li je Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona loše poslovala, odnosno da li je bilo osnova da se ne prihvati izvještaj o radu za razmatrani period, niti je bilo mjesta preispitivanju Odluke o postupku razrješenja..., kao podzakonskog akta, koji je donijela Vlada Tuzlanskog kantona pozivom na odredbu člana 25. stav 7. Zakona o državnoj službi. Prema ocjeni drugostepenog suda, prvostepeni sud je razmatranje trebao ograničiti samo na ocjenu da li je prije donošenja spornog rješenja o razrješenju primijenjeno procesno i materijalno pravo, te da li su utvrđene potrebne činjenice za primjenu materijalnog prava (tj. da li je Vlada TK donijela odgovarajuću odluku o ne prihvatanju izvještaja o radu, a što je u konkretnom slučaju nesporno utvrđeno po ocjeni drugostepeno suda).

Po ocjeni ovog suda na tuženom je kao donosiocu rješenja o razrješenju tužitelja bio teret dokazivanja činjenica o postojanju opravdanih razloga za ne prihvatanje izvještaja o radu za 2020. godinu i ostvarenog lošeg poslovanja. Rješenje o razrješenju ne sadrži obrazloženje u čemu se ogleda ostvareno loše poslovanje tužitelja i zbog čega nije usvojen izvještaj inspekcije za navedeni period. Dakle, tuženi nije na glavnoj raspravi izvedenim dokazima dokazao postojanje opravdanih razloga za donošenje rješenja o razrješenju tužitelja. Izvedeni dokazi na glavnoj raspravi su isti koji se navode i u rješenju o razrješenju a to je da Vlada TK i Skupština TK nisu prihvatili izvještaj o radu za 2020. godinu zbog ostvarenog lošeg poslovnog rezultata.

Vlada Tuzlanskog kantona je Odlukom o postupku razrješenja rukovodilaca samostalnih uprava i upravnih organizacija i uprava i upravnih organizacija u sastavu organa državne službe prije isteka mandata od 23.08.2018. godine propisala razloge za razrješenje navodeći, između ostalog, i ostvarivanje lošeg poslovanja rukovodioca.

Odlukom Vlade Tuzlanskog kantona ne može se urediti postupak za razrješenje lica iz člana 9. stav 2. Zakona o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu, već se to može uraditi isključivo Uredbom, kako je to propisano i članom 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona, što dodatno ukazuje na nezakonitost rješenja Vlade Tuzlanskog kantona o razrješenju tužitelja kao direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Tuzlanskog kantona i Odluke Vlade Tuzlanskog kantona od 06.07.2021. godine po prigovoru tužitelja na rješenje o razrješenju.

Ovaj sud zapaža da u rješenju o razrješenju tužitelja od 15.06.2021. godine nisu ni navedeni podaci o prebačaju plana poslovanja za 2020. godinu za 28,0%, zbog čega stoji

zaključak prvostepenog suda da tuženi nije dokazao postojanje opravdanih razloga za razrješenje tužitelja. Osim toga, tužitelj je imenovan na funkciju direktora počev od 01.09.2020. godine i na toj funkciji je u toku 2020. godine bio samo 4 mjeseca, zbog čega su nedokazani razlozi za ne prihvatanje izvještaja o radu za 2020. godinu koji su stavljeni na teret tužitelju za cijelu 2020. godinu. Prema ocjeni ovog suda, bez mogućnosti preispitivanja odluka Vlade TK i Skupštine TK o postojanju opravdanih razloga za ne prihvatanje izvještaja zbog lošeg poslovanja inspekcije čiji je direktor bio tužitelj i što je doveo do njegovog razrješenja, tužitelj ne može ni ostvariti pravo na efikasnu sudsku zaštitu i zbog toga se radi o sporu pune jurisdikcije. Osim toga, i u odluci o odbijanju prigovora tužitelja na rješenje o razrješenju je navedeno da može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom. Ovaj sud je imao u vidu i odluku ovog suda broj 45 0 P 038925 21 Rev 3 od 15.03.2022. godine u kojoj je zauzet stav da je u nadležnosti suda odlučivanje o zaštiti povrijeđenog prava iz radnog odnosa u smislu člana 6. u vezi sa članom 114. Zakona o radu, što je u skladu i sa članom 6. Evropske konvencije koja garantuje pravo na pristup sudu.

Slijedom iznesenog, kako zauzeto shvaćanje nižestepenog drugostepenog suda je u suprotnosti sa zauzetim stavom Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u presudi broj: 32 0 Rs 375993 23 Rev od 16.01.2024. godine, to je osnovan revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Stoga imajući u vidu navedeno valjalo je na temelju odredbe člana 237. stav 4. tačka 2. ZPP-a, reviziju tuženog dopustiti i usvojiti te pobijanu presudu drugostepenog suda preinačiti na način kao u izreci ove presude temeljem odredbe člana 250. stav 1. navedenog zakona.

O troškovima parničnog postupka ovaj sud je odlučio shodno odredbi člana 386. stav 1. ZPP pa je dosudio tužitelju tražene troškove i to za sastav revizije sa kojom je uspio.

Ovaj sud je odbio zahtjev tuženog za naknadu troškova za sastav odgovora na reviziju, jer ova parnična radnja nije bila potrebna radi vođenja parnice (čl. 387. st. 2. ZPP).

Predsjednik vijeća
Emina Hulusija, s.r.